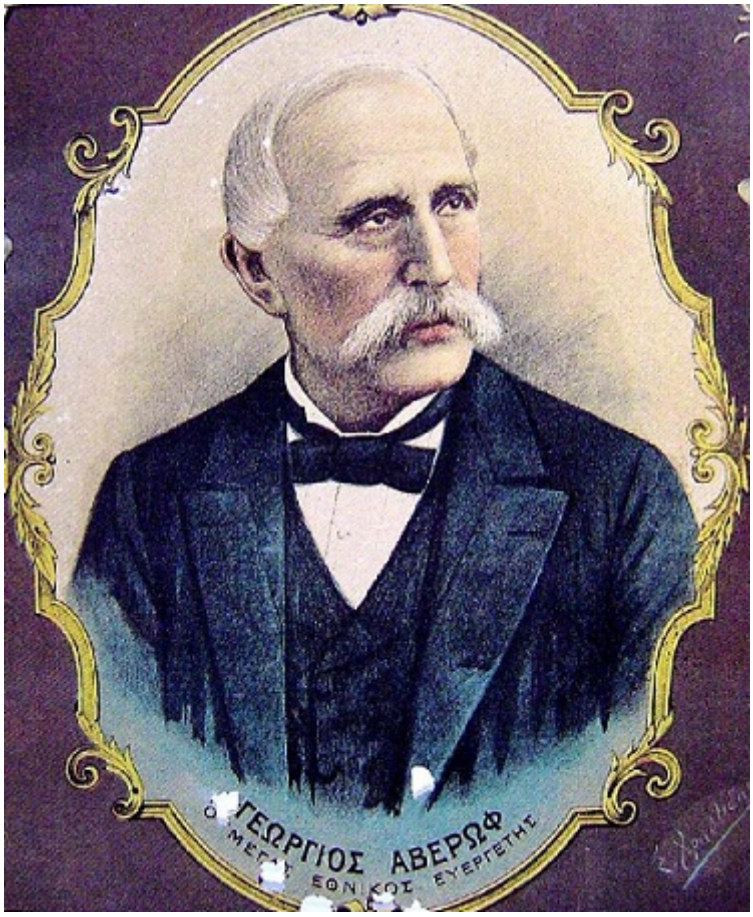
31 Ιανουαρίου 2022

Ο οραματιστής εθνικός ευεργέτης Γεώργιος Αβέρωφ (Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, M.Sc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

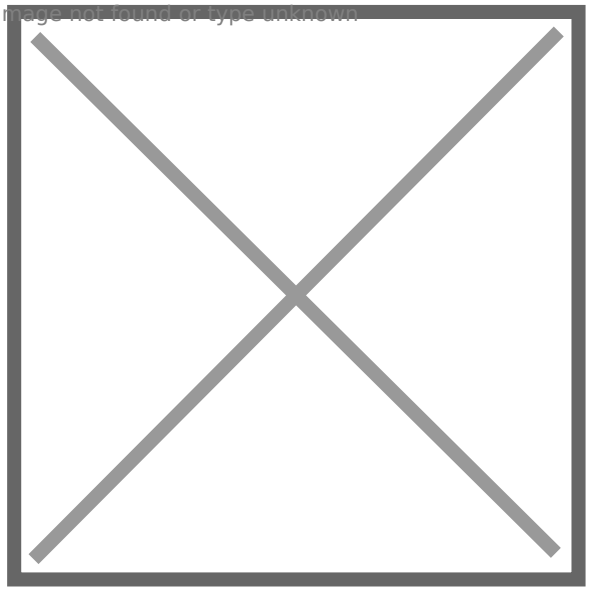
Θρέμμα της προμαχούσας Ηπείρου και ο μεγάλος εθνικός μας ευεργέτης Γεώργιος Αβέρωφ. Διήνυσε μια εκτυφλωτική πορεία στο επιχειρηματικό γίγνεσθαι της εποχής του, απέκτησε με ευφυείς χειρισμούς μια τεράστια περιουσία και διαμπνεόμενος από βαθύ πατριωτισμό, κατέλειπε στην ελληνική πατρίδα, πελώριες δωρεές, που άλλαξαν τον ρούν της στην ιστορία. Αρκεί εδώ να αναλογισθεί εδώ κανείς την ατίμητη δωρεά του Γεωργίου Αβέρωφ, προς τις ένοπλες δυνάμεις μας του θωρηκτού «Αβέρωφ» – κόστισε το αμύθητο ποσό για την εποχή 2.500.000 χρυσά φράγκα – χάρις στο οποίο το πολεμικό μας ναυτικό τότε απέκτησε υπεροπλία στη θάλασσα, κατήγε μεγάλες νίκες Αιγαίο και συντέλεσε στον πολλαπλασιασμό της διπλωματικής ισχύς της Ελλάδος, στους βαλκανικούς πολέμους. Ο Γεώργιος Αβέρωφ, ήταν το τελευταίο από τα τέσσερα αγόρια των επτά παιδιών του Μιχαήλ Αυγέρου – Αποστολάκα και της Ευδοκίας Φάφαλη. Και κατά την συνήθεια της εποχής του, μετήλλαξε

το όνομά του, συμφώνως προς το πατρικό «Αυγέρος», σε Γεώργιος Αυγέρος και στην συνέχεια στο παρεμφερές Αβέρωφ. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε παρακολουθώ-ντας τα στοιχειώδη μαθήματα του Ελληνοσχολείου Μετσόβου και δουλεύοντας συνάμα σαν βοσκόπουλο, στα οικογενειακά τους κτήματα. Ανήσυχο νούς όμως καθώς ήταν δεν μπορούσε να συμβιβαστεί με αυτό τον τρόπο ζωής και έφυγε προς αναζήτηση καλύτερης τύχης στο εξωτερικό.

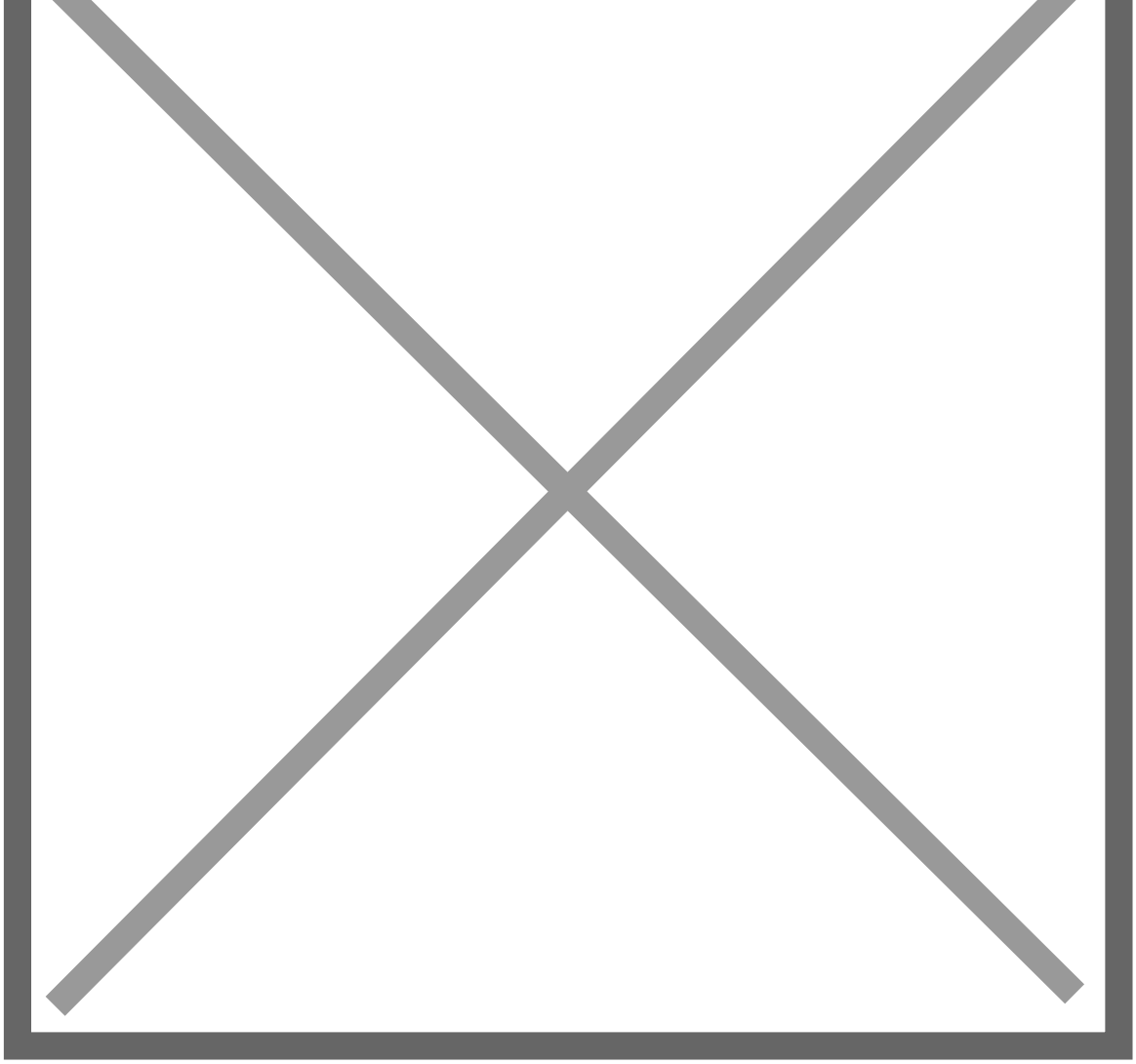

Πρώτος σταθμός έτσι στην ζωή, σε ηλικία 19 ετών το 1837 του το Κάιρο της Αιγύπτου στο οποίο δούλευε ο αδελφός του Αναστάσιος, στην επιχείρηση του θείου τους Νικολάου Στουρνάρα. Εργάζεται μαζί με τον αδελφό του, διευθύνοντας το κατάστημα υφασμάτων και την εμπορεία βάμβακος. Και με τον θάνατο του αδελφού του, αναλαμβάνει για λογαριασμό του θείου του, την πλήρη διεύθυνση των επιχειρήσεών του. Σύντομα όμως και ενώ έχει πια μυηθεί στα μυστικά του εμπορίου αυτονομείται και φεύγει το 1866 για την Αλεξάνδρεια, για να ανοίξει τον δικό του οίκο επιχειρήσεων, με εισαγωγές και εξαγωγές. Στο μυαλό του κυριαρχεί η ιδέα του ανταλλακτικού εμπορίου της εποχής και σύντομα βρίσκει την χρυσή ευκαιρία, που θα τον απογειώσει οικονομικά. Αποστέλλει στην Ρωσία μεγάλες ποσότητες χουρμάδων και για αντάλλαγμα ζητά να του δώσουν οι Ρώσοι, χρυσονήματα – μικροείδη χρυσοποίκιλτα – που τα κατασκεύαζα κατά κόρον. Την περίοδο εκείνη συνέβη να παντρεύεται ένας Αιγύπτιος πασάς και κατά το έθιμο της εποχής, επεβάλλετο οι προσκεκλημένοι στο γάμο, να φέρουν στην ενδυμασία τους χρυσονήματα. Και βεβαίως τα χρυσοδειδή αυτά μικροείδη που είχε εισάγει ο Γεώργιος Αβέρωφ, έγιναν ανάρπαστα σε όλη την Αίγυπτο τόσο από την βασιλική αυλή, όσο και από τους αξιωματούχους της χώρας ! Ήταν η μεγάλη στιγμή για να συρρεύσει άφθονο χρήμα, στα ταμεία του οξυδερκούς εμπόρου.

Image not found or type unknown

Και με αυτά του τα έσοδα ξεκινά την δημιουργία μιας σειράς επιχειρήσεων, με εκπληκτική επιτυχία, που θα του αποφέρει περαιτέρω κέρδη. Αναλαμβάνει την αποκλειστική διάθεση του βάμβακος στο Σουδάν. Και εν συνεχεία αγοράζει μεγάλες ποσότητες από το βαμβάκι της Αιγύπτου, το οποίο το μεταποιεί και την κρίσιμη στιγμή της έλλειψής του στην Αγγλία, το πουλάει σε χρυσές τιμές, δοθέντος ότι η ζήτηση ήταν τεράστια και το αμερικάνικο βαμβάκι, δεν κατόρθωνε να φθάσει στις τότε ευρωπαϊκές αγορές. Αλλά μια ακόμα κίνηση δείχνει το μέγεθος και την ευφυΐα του ανδρός. Εκσπά στην Αλεξάνδρεια η θανατηφόρος επιδημία της χολέρας, ωστόσο ο εύτολμος Γεώργιος Αβέρωφ, δεν την εγκαταλείπει και έτσι σαν από τους λίγους παραμένοντες επιχειρηματίες σε αυτήν, πολλαπλασιάζει τον κύκλο εργασιών του. Στα 1870 του αποδίδεται ο τίτλος του μεγαλύτερου επιχειρηματία της Αιγύπτου και από τότε ξεκινά και την μεγάλη του εθνική ευεργετική προσφορά. Στην Αλεξάνδρεια και σε όλη την Αίγυπτο ο Γεώργιος Αβέρωφ, θα δημιουργήσει πλήθος από σχολεία, νοσοκομεία και ευαγή ιδρύματα. Και καθώς η περιουσία του όμως αυξάνονταν με εκθετικό βαθμό, άρχισε να επιδίδεται σε μεγάλες φιλανθρωπικές προσφορές – χορηγίες προς την μητέρα Ελλάδα, που πάντα υπήρξε το πρώτο μέλημα στην καρδιά του. Για την προσφορά του αυτή του προτείνουν να αναλάβει την προεδρεία της ελληνικής κοινότητας της Αλεξάνδρειας, της οποίας αναλαμβάνει και την αποπληρωμή κατά το ήμισυ των χρεών, προσφέροντας 20.000 αγγλικές λίρες.

Όμως το ευεργετικό του έργο προς την Ελλάδα, είναι αυτό που κυριαρχεί τώρα. Οι δωρεές του είναι μεγάλες και στην κυριολεξία συμβάλουν στην αναβάθμιση της όψης των Αθηνών. Προσφέρει πελώρια ποσά, για την αναμόρφωση του Παναθηναϊκού Σταδίου, αλλά και για την αναβίωση των πρώτων ολυμπιακών αγώνων, υπο τον Δημήτριο Βικέλα. Για την αποπεράτωση του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου – που πήρε το όνομά του από το Μέτσοβο, πατρίδα των μεγάλων δωρητών του, Στουρνάρα, Τοσίτσα και Αβέρωφ – και χρηματοδοτεί τους ανδριάντες του Πατριάρχη του Γρηγορίου του Ε΄ και του Ρήγα Φεραίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Αλλά και με ένα έργο υψηλής κοινωνικής ευαισθησίας, θα αποτυπώσει την σφραγίδα της αγάπης προς την πατρίδα, ο σπουδαίος Έλληνας.

Με την μεγάλη του δωρεά πραγματώθηκε το όραμα της εμπνευσμένης ελληνίδας εκπαιδευτικού και φεμινίστριας Καλλιόπης Κεχαγιά, ήτοι ανέγερση Εφηβείου, οι γνωστές μας «Φυλακές Αβέρωφ». Οι συνθήκες τότε κράτησης των ανηλίκων ηθικά οδυνηρές και απάνθρωπες, μαζί με τους ενήλικες ποινικούς κρατουμένους. Έτσι τα νέα παιδιά αντί να σωφρονίζονται σε αυτές, μαθήτευαν σε σχολεία παραβατικότητας. Το ανεγειρόμενο έτσι πρότυπο «Εφηβείο Αβέρωφ», ήταν μια όαση ανθρωπιάς και αξιοπρέπειας, που διασφάλισε τα ανθρώπινα δικαιώματα των νεαρών κρατουμένων, ενώ παράλληλα μεριμνούσε για την τεχνική τους εκπαίδευση κατά την κράτησή τους.

Διέθετε τεχνική σχολή, βιβλιοθήκη, εργαστήρια άρτια εξοπλισμένα για την εποχή, για την εξάσκηση των νεαρών τροφίμων του, νοσοκομείο, ναό, ειδικούς χώρους ανάρρωσης και πλήθος άλλες παροχές, που έθεταν τέρμα στο μεσαιωνικό καθεστώς κράτησης των νεαρών κρατουμένων. Αντίστοιχα άψογος ήταν και ο τρόπος διαχείρισης των πόρων του ιδρύματος, η συντήρηση των χώρων και των υποδομών του, αλλά και η μεθοδική οργάνωση των εθελοντών, που ήθελαν να προσφέρουν, για την ηθική ανύψωση των νεαρών παιδιών, τα οποία είχαν πρόσκαιρα διολισθήσει. Με την πάροδο του χρόνου όμως και την κυριαρχία στον δημόσιο βίο της Ελλάδος, του επάρατου εθνικού διχασμού, το όραμα και η λειτουργία του «Αβερώφειου Εφηβείου», εκφυλίστηκε και από χώρος ηθικής αναμόρφωσης των νεαρών κρατουμένων, μεταλλάχθηκε σε χώρο κράτησης και εξόντωσης των εκάστοτε προς την κυβέρνηση πολιτικών αντιπάλων. Τελικά κατεδαφίστηκαν το 1971, κληροδοτώντας στον ελληνικό λαό, αλγεινές μνήμες !

Αλλά η χρυσή αλυσίδα της εθνικής ευεργεσίας του μεγάλου πατριώτη δεν σταματά εδώ. Με τις δικές του χορηγίες ανηγέρθησαν η Σχολή Ευελπίδων, η Γεωργική Σχολή της Λάρισας, το Ωδείο Αθηνών, η Φιλαρμονική της Αλεξάνδρειας κ.α. Και βεβαίως η μεγαλύτερη εξ΄ όλων δωρεά του, προς το Πολεμικό μας Ναυτικό ύψους 2.500.000 χρυσών φράγκων, για την ναυπήγηση του θωρηκτού «Γεώργιος Αβέρωφ», που κατέστησε το ναυτικό μας ακαταμάχητο. Στην δύση της ζωής του ο σπουδαίος ευπατρίδης διετέλεσε και πρόεδρος της Ελληνι-κής Κοινότητας της Αλεξανδρείας – 1895-1896, την οποία εξακόντισε οικονομικά και πολιτισμικά με τις μεγάλες επίσης δωρεές του. Στις 15 Ιουλίου 1899 ο μεγάλος Έλληνας εκδήμησε από την ζωή στην Αλεξάνδρεια, προξενώντας πάνδημο πένθος, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στον παροικιακό ελληνισμό του εξωτερικού. Η ελληνική πολιτεία, τη εντολή τότε του πρωθυπουργού Γεώργιου Θεοτόκη, απέστειλε στις 22 Απριλίου του 1908 το καταδρομικό «Μιαούλης» για να παραλάβει την σωρό του, την οποία και μετέφερε στην Ελλάδα, για να ενταφιαστεί εν συνεχεία, στην πατρώα του γη του Μετσόβου.
Για τις ατίμητες, δυσθεώρητες ηθικές και οικονομικές του προσφορές στην πατρίδα, η ελληνική πολιτεία τον ανακήρυξε εθνικό ευεργέτη και ανήγειρε τον ανδριάντα του, στα προπύλαια του Παναθηναϊκού Σταδίου. Ήταν ένας μεγάλος Έλληνας, ο Γεώργιος Αβέρωφ, που σημάδεψε με το ήθος του και την οικονομική

του ευημερία, την πορεία του ελληνισμού, στον 19-ο – 20-ο αιώνα !